

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 39C/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519201411
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Bergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2020:1519201411.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, sudkyňou JUDr. Danielou Bergerovou, v právnej veci žalobcu: R.. V. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt S. XXXX/XX, XXX XX Z., zastúpenom: Advokátska kancelária Mihalda, Valach, Kišac, s.r.o., IČO: 36 663 051, so sídlom Gogolova 18, 852 02 Bratislava, proti žalovaným: 1/ R.. O. O., nar. XX.XX.XXXX, 2/ R.. G. O., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvalý pobyt W. Xa, XXXX N., L. republika, štátne občianstvo Slovenská republika, zastúpení advokátom Mgr. Andrejom Maarom, so sídlom AK Dunajská 6, 811 08 Bratislava, o zaplatenie 18.945 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 18.945 € spolu s úrokom vo výške 2% ročne zo sumy 18.945 € od 01.01.2016 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 18.945 € od 01.01.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi sa priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 27.03.2019 žalobca žiadal, aby súd európskym platobným rozkazom zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 18.945 € spolu s úrokom vo výške 2% ročne zo sumy 18.945 € od 01.01.2016 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 18.945 € od 01.01.2018 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že žalobca a žalovaní 1/ a 2/ uzatvorili dňa 24.01.2014 v Bratislava ústnu zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným finančnú pôžičku vo výške 23 945 €, ktorej prevzatie potvrdili žalovaní 1/ a 2/ svojimi overenými podpismi. Žalobca a žalovaní 1/ a 2/ následne dňa 02.02.2016 po čiastočnej úhrade pôžičky uzatvorili dodatok k zmluve o pôžičke. Sporové strany sa v zmysle Dodatku dohodli, že zvyšná nezaplatená časť pôžičky ku dňu podpisu Dodatku predstavuje sumu 18 945 €, ktorú sa žalovaní 1/ a 2/ zaviazali zaplatiť najneskôr do konca roka 2017, t.j. do 31.12.2017. Sporové strany sa v Dodatku dohodli, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní uhradiť žalobcovi úrok vo výške 2% ročne zo sumy 18 945 € od 01.01.2016 do zaplatenia.

V zmysle § 517 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) si žalobca uplatnil úrok z omeškania s úhradou pôžičky vo výške 5% ročne zo sumy 18.945 € od 01.01.2018 do zaplatenia.

Z uzatvorenej zmluvy o pôžičke vyplýva, že táto bola uzatvorená medzi žalobcom ako občanom Slovenskej republiky a žalovanými 1/ a 2/ ako občanmi Slovenskej republiky s adresou trvalého pobytu na území Rakúskej republiky, pričom pôžička bola reálne poskytnutá na území Slovenskej republiky.

3. Žalobca skutkové tvrdenia uvedené v žalobe preukazoval listinami a to: Potvrdením o prevzatí pôžičky zo dňa 24.01.2014 a Dodatkom k dohode zo dňa 02.02.2016 (č.l. 13).

4. Na návrh žalobcu súd vydal dňa 15.04.2019 Európsky platobný rozkaz, voči ktorému žalovaní 1/ a 2/ podali odpor, ktorým pohľadávku vo výške 18.945 € s príslušenstvom popreli bez uvedenia dôvodov v súlade čl. 16 ods. 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006, preto súd pokračoval v konaní podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"). Uznesením č.k. 39C 17/2019-36 zo dňa 10.06.2019 zrušil podľa § 267 ods. 3 CSP európsky platobný rozkaz v celom rozsahu v súlade s vnútroštátnym právom.

5. Na výzvu súdu podľa § 167 ods. 2 CSP žalovaní 1/ a 2/ podaním doručeným súdu dňa 08.11.2019 podali prostredníctvom právneho zástupcu písomné vyjadrenie k žalobe. Žalobu žiadali v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovaným náhradu trov konania. Žalovaní 1/ a 2/ pohľadávku uplatnenú žalobcom nerozporovali.

Proti pohľadávke žalobcu uplatnili kompenzačnú námietku do výšky žalovanej sumy ako prostriedok procesnej obrany. Proti pohľadávke žalobcu uplatnenú žalobou si započítali časť zo svojej údajnej pohľadávky voči žalobcovi, ktorej celková výška je 31.500 €, pričom pohľadávku uplatňujú v časti rovnajúcej sa výške uplatnenej pohľadávky žalobcu s príslušenstvom a nežiadali v tomto konaní, aby im bolo prisúdené viac, než požadoval žalobca spolu s príslušenstvom.

Žalovaní 1/ a 2/ tvrdili, že nadobudli pohľadávku na započítanie proti žalobcovi na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.05.2019 od postupcu, spoločnosti Energy Concept, s.r.o.. Postúpená pohľadávka podľa žalovaných 1/ a 2/ vznikla titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 31.500 € voči žalobcovi. Žalovaní súčasne s doručením tohto vyjadrenia s prílohami oznámili žalobcovi postúpenie pohľadávky.

Postúpená pohľadávka podľa žalovaných vznikla v čase, keď žalobca vykonával od 20.06.2012 do 28.07.2017 funkciu konateľa spoločnosti Energy Concept, s.r.o., Kopčianska 8A/3756, Bratislava 851 01, IČO: 35 918 071.

Počas výkonu funkcie, konateľ bol oprávnený nakladať s majetkom spoločnosti vrátane uskutočňovania výberov z bankového účtu spoločnosti Energy Concept, s.r.o.. Žalobca počas výkonu funkcie vybral z účtu spoločnosti Energy Concept, s.r.o. finančnú hotovosť vo výške 31.500 €, ktorú po skočení funkcie ako konateľa postupcu dňa 28.07.2017 nevydal spoločnosti, nepreukázal jej použitie pri plnení funkcie konateľa v prospech spoločnosti, ani inak nevyúčtoval jej vynaloženie. Skončením výkonu funkcie konateľa žalobcovi odpadol podľa žalovaných právny dôvod na nakladanie s finančnými prostriedkami z majetku spoločnosti, ktorej bol konateľom a nevrátením finančnej hotovosti pri skončení funkcie sa o ňu žalobca obohatil, teda prostriedky prešli od 29.7.2017 do jeho majetkovej sféry bez právneho dôvodu.

Žalovaní 1/ a 2/ ako postupníci pohľadávky s poukazom na ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatnili započítacím prejavom právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako preukázateľne získaného bezdôvodného obohatenia na úkor iného. Závazok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa žalovaných, nevzniká v dôsledku protiprávnosti, ale vzniká splnením určitých podmienok stanovených v zákone. Teda tu nejde o vznik záväzku priamo zo zákona, ale o vznik záväzku na základe zákona. Žalovaní 1/ a 2/ nespochybujú, že žalobca bol oprávnený uskutočniť výber z účtu spoločnosti Energy Concept, s.r.o. ale zdôvodňovali nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tým, že žalobca finančnú sumu, ktorú vybral z účtu spoločnosti Energy Concept, s.r.o. ako jej konateľ, po skončení funkcie konateľa spoločnosti nevrátil, ani nepreukázal jej použitie na splnenie záväzkov spoločnosti. Pohľadávka postupcu vznikla z výberov v hotovosti z účtu postupcu vedený v banke: Tatra banka, a.s.: IBAN: M - dňa 23.09.2016 v sume 10.000 €, 12.10.2016 v sume 10.000 €, 02.02.2017 v sume 8.000 €, 16.02.2017 v sume 3.500 €.

6. Na preukázanie skutkových tvrdení žalovaní 1/ a 2/ založili do spisu listiny: Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 20.05.2019 a Oznámenie o postúpení pohľadávky z 08.11.2019 (č.l. 42-43); výpis výberu z účtu spoločnosti Energy Concept, s.r.o. z 23.09.2016, 12.10.2016, 02.02.2017, 16.02.2017 (č.l. 44-47).

7. Žalobca v replike na procesnú obranu žalovaných zo dňa 03.12.2019 ako aj na pojednávaní konanom 05.02.2020, poukázal na ust. § 151 ods. 2 CSP - „Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.“

Žalobca s poukazom na § 151 ods. 2 CSP poprel tvrdenia žalovaných 1/ a 2/ obsiahnuté vo Vyjadrení. Žalobca potvrdil, že bol konateľom spol. Energy Concept, s.r.o., avšak poprel tvrdenia žalovaných o tom, že by z jeho strany došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor spoločnosti Energy Concept, s.r.o..

Na preukázanie svojich tvrdení predložil žalobca ako dôkaz Potvrdenie spol. Energy Concept, s.r.o. zo dňa 18.09.2018, vydané na žiadosť žalobcu, ktorým spoločnosť Energy Concept, s.r.o. zastúpená konateľom, žalovaným 1/, jednoznačne potvrdila, že voči žalobcovi neexistuje žiadne pohľadávky. Žalovaní 1/ a 2/ uplatnili proti pohľadávke žalobcu kompenzačnú námietku prostredníctvom ich vyjadrenia zo dňa 08.11.2019.

Postúpenie pohľadávky bolo žalobcovi oznámené žalovanými až prostredníctvom vyjadrenia, dňa 08.11.2019.

Podľa tvrdení žalovaných mal „žalobca počas výkonu funkcie konateľa vybrať z účtu spoločnosti finančnú hotovosť vo výške 31.500 €, ktorú po skončení funkcie konateľa dňa 28.07.2017 nevydal spoločnosti, nepreukázal jej použitie pri plnení funkcie konateľa v prospech spoločnosti a ani inak nevyúčtoval jej vynaloženie. Skončením výkonu funkcie konateľa tak mal podľa žalovaných odpadnúť žalobcovi právny dôvod na nakladanie s finančnými prostriedkami spoločnosti a nevrátením finančnej hotovosti pri skončení funkcie sa mal žalobca obohatiť, teda prostriedky mali prejsť od 29.7.2017 do majetkovej sféry žalobcu bez právneho dôvodu“.

Spoločnosť vydala žalobcovi Potvrdenie, že neexistuje voči nemu žiadne pohľadávky dňa 18.09.2018, pričom k postúpeniu pohľadávky malo podľa žalovaných dôjsť dňa 20.05.2019. Vzhľadom na tieto skutočnosti, postúpeniu pohľadávky predchádzalo vyhlásenie postupcu, že voči žalobcovi neexistuje žiadne pohľadávky a preto žalobca považuje postúpenie pohľadávky na žalovaných za účelové. Žalobcom predložené Potvrdenie je dôkazom, ktorý jednoznačne vyvracia a spochybňuje skutkové tvrdenia žalovaných.

Žalobca týmto Potvrdením preukazoval, že k bezdôvodnému obohateniu z jeho strany na úkor spoločnosti nedošlo.

Podľa žalobcu ani jeden z dôkazov, ktoré predložili žalovaní nepreukazuje ich skutkové tvrdenia v súvislosti s nárokom žalovaných a bezdôvodným obohatením žalobcu, a preto má žalobca s poukazom na čl. 8 CSP za to, že žalovaní neunesli dôkazné bremeno na preukázanie skutkových tvrdení. Len samotné predloženie výberov z účtu spoločnosti, podľa ktorých mal žalobca vybrať peniaze z účtu spoločnosti nepreukazuje, či došlo k bezdôvodnému obohateniu alebo nie.

Žalobca okrem toho poprel tvrdenia žalovaných o tom, že sám vybral peniaze z účtu spoločnosti, nakoľko v mene spoločnosti konali dvaja konatelia, a to žalobca a žalovaný 1/, pričom podľa spoločenskej zmluvy a zápisu spoločnosti v obchodnom registri: „Za spoločnosť konajú obidvaja konatelia spoločne. Konatelia podpisujú za spoločnosť tak, že k obchodnému menu spoločnosti pripoja svoje podpisy.“

Žalobca predložil organizačný poriadok spoločnosti zo dňa 07.10.2014, v zmysle ktorého bolo žalovanému 1/ zverené okrem iného aj vedenie pokladne, stavu hotovosti v pokladni, všetkých príjmových a výdavkových dokladov. Vzhľadom na konanie v mene spoločnosti mohli byť výbery z účtu spoločnosti uskutočnené konateľmi iba spoločne, pričom finančné prostriedky mal následne na starosti žalovaný 1/, ktorý viedol pokladňu.

Okrem Potvrdenia, ktoré podľa žalobcu vyvracia a spochybňuje skutkové tvrdenia žalovaných, existujú aj ďalšie pochybnosti v súvislosti s postúpením pohľadávky na žalovaných.

Postúpenie pohľadávky má byť v zmysle Občianskeho zákonníka oznámené dlžníkovi

bez zbytočného odkladu. Žalovaní oznámili postúpenie pohľadávky až prostredníctvom ich Vyjadrenia, a to napriek skutočnosti, že k postúpeniu malo podľa nimi predložených listinných dôkazov dôjsť na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.05.2019.

Žalobca považuje nárok uplatnený žalovanými kompenzačnou námietkou prostredníctvom Vyjadrenia za premlčaný a vzniesol námietku premlčania podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca považuje tento nárok žalovaných za premlčaný, nakoľko od dátumu 29.07.2017, kedy mali finančné prostriedky prejsť podľa žalovaných do majetkovej sféry žalobcu bez právneho dôvodu, došlo k uplynutiu dvojročnej premlčacej doby.

V rámci odporu žalovaných bolo žalobcovi doručené podanie Odpor proti platobnému rozkazu, v ktorom žalovaní pohľadávku 18.945 € s príslušenstvom poprel a podali proti Európskemu platobnému rozkazu vydanému Okresným súdom Bratislava V dňa 15.4.2019, č.k. 39C/17/2019 odpor podľa vyplneného formulára Tlačivo F podľa článku 16 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1896/2006 v prílohe podania.

Postup žalovaných považuje žalobca za rozporuplný, pretože žalovaní v rámci podania najskôr pohľadávku žalobcu vo výške 18.945 € s príslušenstvom poprel a proti európskemu platobnému rozkazu podali odpor. V zmysle § 151 ods. 2 CSP je takéto popretie žalovaných nutné vyhodnotiť ako neúčinné, pretože ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach.

Žalovaní v rámci Vyjadrenia neuviedli vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, nárok žalobcu nepopreli a navyše si uplatňujú proti pohľadávke uplatnenej žalobcom aj časť zo svojej údajnej pohľadávky voči žalobcovi, ktorú žiadajú započítať. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 45/2004 zo dňa 26.01.2005. Žalovaní v podstate akceptovali pohľadávku Žalobcu, pretože z ich Vyjadrenia vyplýva vôľa a úmysel uznať pohľadávku Žalobcu, avšak túto nezaplatiť, ale spôsobiť jej zánik inak. Podanie Žalovaných je tak možné považovať za akceptáciu pohľadávky Žalobcu, a to aj napriek tomu, že úkon Žalovaných sa výslovne nenazýva uznanie záväzku. Z Vyjadrenia je zrejmé, že Žalovaní nepopierajú nárok Žalobcu, a preto možno pohľadávku uplatnenú Žalobcom považovať za nespornú.

Z dikcie § 151 ods. 1 CSP totižto vyplýva nasledovné: „Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné“ a súd nemá vykonať dokazovanie ohľadom tejto skutočnosti, a to aj vo svetle princípu hospodárnosti a rýchlosti konania zakotveného v čl. 17 CSP. Nakoľko Žalovaní svojím Vyjadrením akceptovali pohľadávku Žalobcu, súd nemusí v tejto časti vykonať dokazovanie, pretože nárok Žalobcu je nesporný. Sporným tak zostáva iba nárok Žalovaných, ktorý si Žalovaní uplatnili kompenzačnou námietkou, pretože Žalobca tento nárok Žalovaných vzhľadom na všetko vyššie uvedené v celom rozsahu popiera.

8. Súd vykonal na pojednávaní dokazovanie vypočutím právnych zástupcov strán sporu, ktorí zotrvali na svojich tvrdeniach uvedených v písomných vyjadreniach a listinnými dôkazmi vzťahujúcimi sa na vec a ostatným spisovým materiálom.

9. Žalobca žalobou uplatnil nárok na splatenie pôžičky, poskytnutej žalovaným 1/ a 2/. Žalovaní 1/ a 2/ nepopreli nárok žalobcu (§ 151 CSP). Nárok žalobcu sporný nebol.

Nepopretý nárok žalobcu okrem toho hodnoverne preukazovalo potvrdenie o prevzatí pôžičky od žalobcu vo výške 23.945 €, podpísané overenými podpismi žalovaných dňa 24.01.2014, ktorú sa zaviazali splatiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 1.000 € vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom október 2014, pod hrozbou straty výhody splátok.

Dodatkom zo dňa 02.02.2016, žalovaní 1/ a 2/ uznali záväzok z pôžičky vo výške 18.945 € spolu s úrokom 4% ročne za obdobie rokov 2014 a 2015 a zaviazali sa ho splatiť do konca roku 2017, spolu s úrokom od 01.01.2016 vo výške 2% zo zostatku.

Záväzok zo zmluvy o pôžičke sa stal splatným v zmysle dodatku dňa 31.12.2017. Žalobca nárok uplatnil na súde 27.03.2019.

10. Podľa § 657 OZ - Zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

11. Podľa § 658 ods. 1 OZ - (1) Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

12. Podľa § 558 prvá veta OZ - Uznanie dlhu - Ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval.

13. Zmluva o pôžičke je neformálnou, ale reálnou zmluvou (kontraktom), ktorá vyžaduje odovzdanie predmetu pôžičky (peňazí) veriteľom dlžníkovi, a to buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka alebo odovzdaním krátkou cestou. Od zmluvy o pôžičke treba odlíšiť tzv. uznanie dlhu, ktorým dlžník písomne potvrdzuje, že dlhuje veriteľovi určitú sumu; toto uznanie dlhu môže byť dlžníkom vydané aj po uzavretí zmluvy o pôžičke a aby s ním boli spojené účinky uznania dlhu musí mať písomnú formu. Jeho existencia uľahčuje veriteľovi procesnú situáciu v tom, že dôkazné bremeno ohľadne dlhu v tej výške, na akú vyznieva uznanie dlhu a splatnosť, prechádza z veriteľa na dlžníka.

14. V konaní bola sporná pohľadávka uplatnená žalovanými 1/ a 2/ ako prostriedok procesnej obrany, na započítanie voči pohľadávke žalobcu. Pohľadávka podľa žalovaných 1/ a 2/ mala vzniknúť titulom bezdôvodného obohatenia žalobcu na úkor spoločnosti Energy Concept, s.r.o..

15. Podľa § 124 CSP - (1) Každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. (2) Hmotnoprávny úkon strany je voči súdu účinný okamihom doručenia a voči ostatným subjektom od okamihu, keď sa o ňom v konaní dozvedeli.

16. Podľa § 149 CSP - Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

17. Podľa § 580 OZ - Započítanie - Ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

18. Za procesnú obranu žalovaných sa považuje prejav, ktorým navrhujú započítať proti pohľadávke žalobcu svoju pohľadávku, neprevyšujúcu pohľadávku žalobcu.

Takouto procesnou obranou žalovaných sa súd musel v konaní zaoberať.

Vzájomná žaloba i procesná obrana žalovaných spočívajúca v uplatnení kompenzačnej námietky v konaní je procesným úkonom (aj keď samotná kompenzačná námietka je úkonom hmotnoprávnym). Procesným úkonom strany sporu sa rozumie jej prejav vôle adresovaný súdu, ktorý smeruje k uplatneniu procesných práv, k splneniu procesných povinností alebo k iným procesným následkom, ktoré s takýmto prejavom právne predpisy spájajú. Procesné úkony v súdnom konaní nemajú zásadne predpísanú žiadnu formu. Zo zásady bezformálnosti procesných úkonov vyplýva, že ich súd posudzuje podľa obsahu § 124 ods. 2 CSP.

Žalovaní 1/ a 2/ tvrdili, prostredníctvom právneho zástupcu, podľa podania kompenzačnej námietky doručenej súdu dňa 08.11.2019, že disponujú protinárokom vo výške 31.500 € titulom bezdôvodného obohatenia a tento protinárok uplatnili voči žalobcovi započítacou námietkou formou procesnej obrany.

19. Podľa § 451 OZ - (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

20. Podľa § 563 OZ - Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

21. Bezdôvodné obohatenie predstavuje záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vzniká tomu, na úkor ktorého sa iný bezdôvodne obohatil, a dlh tomu, kto obohatenie získal. Bezdôvodné obohatenie patrí medzi nároky, pri ktorých nie je zákonnou úpravou stanovená splatnosť pohľadávky vzniknutej z tohto právneho titulu a doba plnenia je pri nich obvykle viazaná na výzvu veriteľa podľa § 536 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade je dlžník povinný splatiť dlh prvého dňa potom, keď bol o plnenie veriteľom požiadaný. Pritom výzva na plnenie je spôsobilá vyvolať splatnosť len u takej pohľadávky, ktorá už existuje.

22. Žalovaní 1/ a 2/ mali nadobudnúť pohľadávku Zmluvou o postúpení pohľadávky (č.l. 42) podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka od postupcu spoločnosti Energy Concept, s.r.o., IČO: 35 918 071 zo dňa 20.05.2019, ktorej predmetom mala byť pohľadávka titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 31.500 € voči žalobcovi, ktorý po skončení funkcie konateľa u postupcu dňa 28.07.2017 nevrátil postupcovi finančnú hotovosť, ktorú vybral z bankového účtu postupcu v období od 23.09.2016 do 16.02.2017, nepreukázal jej použitie pri plnení funkcie konateľa v prospech postupcu, ani inak nevyúčtoval jej vynaloženie. Podľa žalovaných sa vybratá finančná hotovosť stala bezdôvodným obohatením dlžníka dňom nasledujúcim po skončení funkcie konateľa u postupcu dňa 29.07.2017. Postupca k zmluve o postúpení, žalovaným odovzdal len doklady o výberoch z účtu postupcu. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že postupca žalobcu do postúpenia pohľadávky, do 20.05.2019, na zaplatenie postupovanej pohľadávky žalobcu nevyzval. Odplatu žalovaní, za postúpenie pohľadávky, boli podľa zmluvy povinní zaplatiť „do 30 dní od vymoženia postúpenej pohľadávky alebo iného spôsobu zániku záväzku dlžníka“ vo výške 31.500 €.

Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 08.11.2019 bolo zaslané žalobcovi postupcom, zastúpeným žalovaným 1/. Oznámenie o postúpení pohľadávky rovnako neobsahuje výzvu na jej zaplatenie.

Žalovaní 1/ a 2/ až prostredníctvom právneho zástupcu, na pojednávaní konanom dňa 05.02.2020, vyzvali žalobcu na jej zaplatenie. Splatnosť pohľadávky v prípade jej existencie by bola nastala v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka dňom 06.02.2020.

23. Podľa § 524 OZ - (1) Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (2) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

24. Podľa § 581 ods. 1, 2, 3 OZ - (1) Započítanie nie je prípustné proti pohľadávke na náhradu škody spôsobenej na zdraví, ibaže by išlo o vzájomnú pohľadávku na náhradu škody toho istého druhu. Započítanie nie je prípustné ani proti pohľadávkam, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia. (2) Započítať nemožno premlčané pohľadávky, pohľadávky, ktorých sa nemožno domáhať na súde, ako aj pohľadávky z vkladov. Proti splatnej pohľadávke nemožno započítať pohľadávku, ktorá ešte nie je splatná. (3) Dohodou účastníkov možno započítaním vyrovnáť aj pohľadávky uvedené v odsekoch 1 a 2.

25. Žalobca v spoločnosti Energy Concept, s.r.o., IČO: 35 918 071 bol konateľom od 20.06.2012 do 10.07.2017 (a nie ako tvrdia žalovaní 1/ a 2/ do 28.07.2017) a spoločníkom do 05.09.2018.

Podľa Organizačného poriadku spoločnosti zo 07.10.2014 žalovaný 1/ ako konateľ spoločnosti zodpovedal za vedenie účtovníctva; okrem iného za mesačné a koncoročné hlásenia na daňový úrad, vedenie pokladne, stavu hotovosti v pokladni, všetkých príjmových a výdavkových dokladov, prípravu účtovných dokladov pre účtovníčku na zaúčtovanie s tým, že raz mesačne umožnil žalobcovi ako druhému konateľovi prístup k nahliadnutiu a kontrole všetkých účtovných dokladov firmy.

Pri riadnom vedení účtovníctva, by sa skutočnosť, že zo strany žalobcu došlo k bezdôvodnému obohateniu, prejavila priebežne mesačne z výpisu z účtu spoločnosti, najneskôr pri ročnej účtovnej uzávierke za roky 2016 a 2017.

Žalovaný 1/ ako jediný konateľ spoločnosti a zodpovedná osoba za vedenie účtovníctva vystavil žalobcovi po skončení jeho účasti na spoločnosti potvrdenie zo dňa 18.09.2018, že spoločnosť neeviduje voči žalobcovi žiadne pohľadávky.

Žalovaní 1/ a 2/ v konaní, z účtovníctva spoločnosti, nepreukázali existenciu pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia uplatňovanej v konaní na započítanie.

Preukázaný bol len uskutočnený výber finančných prostriedkov samostatným konaním oboch konateľov spoločnosti, čo v podstate nebolo sporné. Sporná bola skutočnosť, že zo strany žalobcu malo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu. Žalovaný 1/ ako konateľ spoločnosti, zodpovedný za vedenie účtovníctva najneskôr z mesačného výpisu z účtu spoločnosti sa o výbere z účtu dozvedel (v období od 23.09.2016 do 16.02.2017), to znamená, že potvrdenie z 18.09.2018 vystavoval žalobcovi na základe osobných vedomostí z účtovníctva spoločnosti. Žalovaní 1/ a 2/ existenciu pohľadávky, ktorá bola na nich postúpená nepreukázali. Ustálená judikatúra k otázke jednostranného započítania zaujala stanovisko, podľa ktorého započítanie nesplatnej pohľadávky na pohľadávku splatnú jednostranným úkonom veriteľa je zo zákona vylúčené (§ 581 ods. 2). Započítanie je možné uskutočniť aj v priebehu sporového konania. Neexistujúca pohľadávka sa napriek výzve žalovaných prostredníctvom právneho zástupcu na zaplatenie zo dňa 05.02.2020 splatnou ani stať nemohla.

Neexistencia pohľadávky v čase uzavretia zmluvy o jej postúpení nemá za následok neplatnosť zmluvy o postúpení, ale zakladá zodpovednosť postupcu voči postupníkovi (§ 527 ods. 1, písm. a) OZ).

26. Predpokladom zániku pohľadávok započítaním sú:

- Bol uskutočnený adresný prejav smerujúci k započítaniu (jednostranný alebo viacstranný);
- Pohľadávky veriteľa a dlžníka sú vzájomné, z čoho vyplýva nevyhnutnosť existencie pohľadávky veriteľa aj dlžníka, a to v čase započítacieho prejavu. Neexistencia pohľadávky v čase započítania má za následok neplatnosť právneho úkonu sledujúceho započítanie.
- Pohľadávka veriteľa aj dlžníka je rovnakého druhu.
- Pohľadávky k započítaniu ktorých má dôjsť sú spôsobilé na započítanie
- Pohľadávky sa vzájomne kryjú. Za stret pohľadávok sa v zásade považuje okamih splatnosti pohľadávky, ktorá je splatná neskôr.

27. Posúdenie prejavu žalovaných 1/ a 2/ (kompenzačnej námietky) má význam pre ďalší procesný postup súdu. Posúdenie námietky, ktorá sa považuje len za procesnú obranu žalovaných proti žalobe, súd rieši ako prejudiciálnu otázku a zaoberá sa ňou len v odôvodnení rozsudku.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, na kompenzačnú námietku žalovaných ako procesnej obrany neprihliadal.

28. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že pohľadávka uplatnená kompenzačnou námietkou neexistuje, vykonaným dokazovaním nebola preukázaná, nebola riadne zaučtovaná v účtovníctve postupcu a potvrdením postupcu bolo v podstate vyvrátené, že žalobcovi vzniklo bezdôvodné obohatenie na úkor spoločnosti.

Okrem neexistencie pohľadávky, žalovaní žiadali započítať nesplattnú pohľadávku a vzhľadom na plynutie času aj premlčanú. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní neuniesli dôkazné bremeno v časti existencie pohľadávky, súd sa bližšie s námietkou premlčania žalobcu nezaoberal.

29. Bremeno tvrdenia tak ako aj bremeno dôkazné zaťažuje stranu sporu. Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom úspechu v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. relevantne tvrdiť má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu v podobe prehry sporu, ktorá sa prejaví v meritórnom rozhodnutí veci. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, pričom strany sporu majú povinnosť doložiť svoje skutkové tvrdenia dôkazmi.

Prostriedky procesného útoku v podobe skutkových tvrdení podliehajú sudcovskej a zákonnej koncentrácii konania v zmysle ust. § 153 a 154 CSP.

30. Súd nepripustil s poukazom na koncentračnú zásadu konania, vykonanie ďalších dôkazov navrhovaných žalovanou stranou prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodu (153 CSP), že pravosť listín - výber v hotovosti - súd nepovažoval za sporný (podpisové oprávnenie v banke mali obaja konatelia) a preukazovanie výberu finančných prostriedkov samostatne žalobcom inými potvrdeniami banky, považoval za nadbytočné a nepreukazujúce vznik bezdôvodného obohatenia žalobcom na úkor spoločnosti, t.j. existenciu pohľadávky.

31. Vzhľadom na námietku právneho zástupcu žalovaných o nesprávnom procesnom postupe súdu, má súd za to, že nakoľko v konaní neboli navrhnuté výsluchy strán sporu a strany sú zastúpené právnymi zástupcami, pričom sa strany sporu mali možnosť k tvrdeniam protistrany písomne vyjadriť, nedošlo k zásahu do procesných práv žalovaného 1/ tým, že súd neakceptoval návrh na odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti žalovaného 1/.

Na pojednávaní predložené písomné vyjadrenie žalobcu, prostredníctvom právneho zástupcu, neobsahovalo žiadne nové skutkové tvrdenia, opakovalo skutkové tvrdenia uvedené vo vyjadrení z 03.12.2019 (ako sa to aj v podaní uvádza), ktoré bolo riadne doručené aj žalovanej strane. Súd posúdil toto podanie odovzdané na pojednávaní ako zhodnotenie vykonaného dokazovania a právneho posúdenia žalobcom.

32. Na základe zisteného skutkového stavu s poukazom na uvedené ustanovenia Občianskeho zákonníka súd žalobe v plnom rozsahu ako dôvodne podanej vyhovel.

Spolu s istinou priznal žalobcovi aj dohodnutý úrok odo dňa 01.01.2016 (§ 658 OZ) a úrok z omeškania v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka odo dňa nasledujúceho po splatnosti pôžičky do zaplattenia, tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

33. V rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne súd aj bez návrhu o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP). Žalobca mal v konaní úspech, preto má právo na plnú náhradu trov konania. O tomto nároku súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. O výške náhrady trov bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (z.č. 233/1995 Z.z.)